

Filip Martens van windmolenbedrijf C-Power

Groene energie

Filip Martens (48) uit Grimbergen is CEO van C-Power, het bedrijf dat in de Noordzee het grootste zeewindmolenpark ter wereld bouwt. Tegen 2013 zou dat moeten zorgen voor de helft van de hernieuwbare energie die Europa België oplegt.

TEKST Ines Minten ■ FOTO C-Power

De gevolgen van het olielek in de Golf van Mexico doen ons opnieuw stilstaan bij het belang van een gezond milieu. Sceptici zeggen dat alle voorzorgen en normen à la Kyoto geen zin hebben als de natuur zelf voor CO₂-overlast zorgt, zoals bij de stofwolk van de IJslandse vulkaan Eyjafjallajökull. Filip Martens ziet dat anders. 'De vulkaan bewijst nog maar eens hoe fragiel het ecologische even-

wicht is. Alle extra vervuiling waar de mens voor zorgt, moeten we proberen te vermijden.'

54 molentjes

Het windmolenpark op de Thorntonbank staat 30 kilometer van de Belgische kustlijn. De eerste zes turbines staan er een jaar en draaien ondertussen op volle toeren. Over drie jaar moet het park 54 turbines tellen met elk een totale hoogte van 184 meter en een

diameter van 126 meter. 'Als je zo'n turbine naast het Atomium plaatst', zegt Filip Martens, 'zou het lijken alsof je daar twee voetbalvelden boven zag draaien. Gemonteerd raken de wieken niet binnen in het Koning Boudewijnstadion. Als je er met de helikopter naartoe vliegt, voel je je net een bijtje dat naar een bloem vliegt.' Tegen 2013 zal het park jaarlijks een terrawattuur hernieuwbare energie produceren. Dat staat gelijk met het verbruik van 600.000 Belgen en met een CO₂-reductie van 450.000 ton per jaar. 'Ook dat klinkt abstract. Je kunt het vergelijken met de absorptiecapaciteit van een jong bos van 90.000 hectare. Onze kust is 60 kilometer lang. Om die oppervlakte aan bos te verkrijgen, zou je tot Brugge niets dan bomen hebben. Dat is waar onze 54 molentjes toe in staat zijn.'

DE Grüne Energie vom Meer aus

'Die Flügel drehen ab einer Windstärke von 3 Metern pro Sekunde, ab einem lauen Lüftchen also, und sie können es mit einem Sturm von bis zu 30 Metern pro Sekunde aufnehmen. Selbst den schwersten Stürmen des letzten Jahres vermochten sie problemlos zu trotzen. Nur bei Orkanstärken schalten sie sich selbst ab', sagt Filip Martens, CEO von C-Power, dem Unternehmen, das Windkraftanlagen in der Nordsee installiert. Bis 2013 werden die 54 Windturbinen auf der Thorntonbank in der Nordsee jährlich eine Terrawattstunde an erneuerbarer Energie erzeugen. Das entspricht dem Verbrauch von 600.000 Belgiern und einer CO₂-Reduzierung von 450.000 Tonnen pro Jahr. 'Bis 2013 muss Belgien nach europäischer Vorgabe 6 % erneuerbare Energie produzieren können. Unser Park sorgt alleine schon für die Hälfte davon.' Der Bau der Windkraftanlagen verlief nicht ohne Mühe. Nicht nur die Genehmigungen haben Blut, Schweiß und Tränen gekostet, der Bau auf hoher See war die allergrößte Herausforderung.'

van op zee

8000 pagina's contracten

Filip Martens is vol van zijn project. Hij onderstreept zijn woorden met enthousiaste gebaren. Nochtans verliep de bouw van de windturbines niet zonder moeite. Er zijn twee wetswijzigingen, acht Koninklijke Besluiten, elf Ministeriële Besluiten, 650 kilo vergunningsaanvragen en 8000 pagina's contracten over gegaan. 'Er zijn dus wel wat bommen voor gesneuveld', geeft Filip Martens lachend toe. Dat weegt volgens hem niet op tegen de onmiskenbare voordelen die het park op termijn zal hebben. 'Tegen 2013 moet België van Europa 6 % hernieuwbare energie kunnen produceren. Ons park zorgt in zijn eentje voor de helft ervan. Als het beleid in de juiste richting blijft denken, halen we die norm dus op onze sloffen. De andere helft kan onder meer gehaald worden uit zonnepanelen en andere initiatieven bij particulieren en bedrijven.'

De kilo's en kilo's contracten, vergunningen en andere papierboel waren nodig omdat niemand ooit tevoren zulke projecten heeft opgezet. Filip Martens geeft een voorbeeld. 'We zijn er in 1998 mee begonnen. Toen was er niets van regelgeving, geen veiligheidsvoorschriften, geen enkel wettelijk kader, maar zonder konden we niet beginnen te bouwen. Zo moesten we regels hebben over beboeiing en bebakening van windmolens op zee. Als we die niet hadden, konden we onze turbines niet verzekeren. En dus zijn wij in Shanghai gaan lobbyen opdat de IMO, de International Maritime Organisation, een degelijke regeling zou uitwerken. In de loop van onze werkzaamheden hebben we dan ook persbelangstelling uit heel de wereld gekregen, tot de Amerikaanse, Russische en Chinese televisie toe. Iedereen wou weten wat die Belgen daar eigenlijk allemaal aan het doen waren in de Noordzee.'

Complex en uitdagend

Martens evalueert het eerste jaar van de zes turbines als positief. 'De wieden draaien vanaf een windsterkte van 3 meter per seconde, dus vanaf lichte lufte, en ze kunnen een storm tot 30 meter per seconde aan. Zelfs de zwaarste stormen van het afgelopen jaar hebben ze probleemloos getrotseerd. Alleen bij orkaantoestanden leggen ze zichzelf stil. Het afgelopen jaar hebben ze 97 % van de tijd gewerkt en waren ze 98,84 % van de tijd technisch in staat om te draaien. Dat betekent een bijna continue productie, het hoogste cijfer dat in Europa gehaald kan worden.'

Niet alleen de vergunningen hebben bloed, zweet en tranen gekost. Het bouwen op zee was de allergrootste uitdaging. De technologie en de manier van bouwen moesten aan de omstandigheden op zee aangepast worden. 'Zo plaats je windturbines logischerwijze in een windrijk gebied, maar dat levert natuurlijk ook de moeilijkste bouwomstandigheden op. Bij alles wat we deden, moesten we rekening houden met de weersomstandigheden en de weersvoorspellingen. Er bestaan heel strikte voorschriften voor.'

Al die hindernissen en vertragingen, werken die niet ontmoedigend? 'Helemaal niet', antwoordt Filip Martens. 'Mijn levensmotto is hoe hoger de berg, hoe mooier het uitzicht, maar hoe steiler de klim. Iets wat makkelijk is, kan een ander ook. Ik hou van uitdagingen. Ook je medewerkers vinden die motiverend. Als je er uiteindelijk in slaagt om met je ploeg je doel te bereiken, geeft dat iedereen veel voldoening. Het stimuleert mensen om de bakens te verzetten. We komen zo veel nieuwe dingen tegen dat wat vandaag de waarheid is, dat morgen niet meer is. We moeten voortdurend aanpassen en dat is leuk. Ik zie het dan ook als mijn voornaamste taak om ervoor te zorgen dat iedereen enthousiast blijft en de neuzen in dezelfde richting blijven wijzen. Wat dat betreft, heb ik meer geleerd toen ik als tiener in Dilbeek chiroleider was, dan in al de jaren op de universiteit. Mensen motiveren, daar draait het om. Mijn werk is één grote jeugdbeweging.'

Wereldtop

De ploeg die de zes huidige windturbines heeft geplaatst, vertrok een maand later naar Duitsland en heeft daarna twee parken gebouwd in Engeland. 'Wij zijn nu onze tweede fase van nog eens 24 molens aan het voorbereiden en volgend jaar komt onze ploeg die bij ons plaats. Wereldwijd is één op de drie windturbineparken in zee gebouwd door een Vlaams bedrijf. In onze branche staan we aan de top qua kennis en technologie. Ik ben er ook van overtuigd dat er veel toekomst in zit. Je hoeft alleen maar te kijken naar de doelstellingen van landen zoals Groot-Brittannië, Duitsland, Spanje ... Zelfs China heeft zich tot doel gesteld om te investeren in alternatieve energie. En ik heb in alle jaren dat ik met Chinezen heb gewerkt, geleerd dat als ze doelen stellen, ze die ook halen.'

Het mooiste aan het bouwen van windmolens in zee, vindt Filip Martens het sa-

mengaan van verschillende specialismen en technologieën. 'Het is allemaal zo veelomvattend dat niemand de techniek volledig kan kennen. Voor er gebouwd wordt, onderzoeken de ingenieursteams van zes verschillende bedrijven elk detail. Er voor zorgen dat al die technologie naadloos in elkaar past, is misschien nog de grootste uitdaging van allemaal.'

Duurder

Filip Martens noemt zichzelf allesbehalve een wereldverbeteraar, maar hij is wel overtuigd van het nut van milieubewustzijn. 'Persoonlijk heb ik geen duizend wetenschappers nodig die me vertellen dat de aarde opwarmt om in te zien dat we zuinig met ons milieu moeten omspringen', vindt hij. 'Een vermeden emissie is altijd beter. Kijk maar naar de uitstoot van de vulkaan in IJsland. De natuur zelf zal altijd voor vervuiling blijven zorgen. Alles wat de mens daar nog aan toevoegt, is gewoon gevaarlijk. Niemand zal betwisten dat een rokende schouw slechter is dan de kracht van natuurelementen.'

Het nadeel van de windenergie uit het Thorntonpark is dat ze momenteel nog duurder is dan die uit klassieke bronnen. 'Dat klopt', geeft Filip Martens toe. 'Maar als elk Belgisch gezin zijn huishouden op onze windenergie zou laten draaien, en daarmee dus elk apart de Europese norm zou halen, dan kostte het per verbruiker jaarlijks nauwelijks 10 euro meer. Tegen 2027 gaat het nog steeds om precies dezelfde prijs, want wij werken met een groencertificaat dat niet aan inflatie onderhevig is. Als ik dan bekijk dat ikzelf dankzij de fluctuaties op de klassieke energiemarkt vorig jaar 150 euro meer heb moeten betalen voor mijn energie, en dat het er niet naar uitziet dat de markt snel stabiel zal worden, dan gok ik liever op ons project. Voor die 150 euro heb ik niets in de plaats gekregen. Voor onze 10 euro voldoe je aan Kyoto. De kans is ook groot dat de olien- en gasprijzen op termijn de pan uit zullen springen. In absolute termen zie ik de toekomst dus bijzonder rooskleurig tegemoet.'

i Filip Martens studeerde rechten en filosofie aan de KU Leuven en is CEO van C-Power, het bedrijf dat het windmolenpark in de Noordzee bouwt. Hij groeide op in Dilbeek en woont nu al vijftien jaar in Grimbergen.